

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mrákoty a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobce: **Ing. M. B.**, zastoupené advokátem Mgr. Michalem Staňkem, Opletalova 39, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 65, Praha 10, proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 5. 9. 2024, čj. MZP/2024/290/1366, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2025, čj. 15 A 104/2024-72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je vlastníkem pozemku, který má být zařazen do zřizované Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Soutok. Při projednání tohoto záměru uplatnil žalobce námitky proti zařazení svého pozemku do CHKO Soutok. Ministerstvo životního prostředí dne 25. 5. 2024 námitce nevyhovělo. Ministr pak rozhodnutím ze dne 5. 9. 2024 zamítl žalobcův rozklad a rozhodnutí ministerstva potvrdil. Žalobce se dále bránil u městského soudu. Ani u něj neuspěl.

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (*stěžovatel*) kasační stížnost. Napadený rozsudek je podle něj nezákonný a nepřezkoumatelný. Soud se totiž nedostatečně a chybně vypořádal s námitkou, že smluvní ochrana pozemků měla být upřednostněna před ochranou ve formě CHKO.

[3] Stěžovatel namítá, že jeho vlastnické právo bylo neúměrně zkráceno. Navrhovaná ochrana snižuje hodnotu jeho nemovitosti a omezuje jeho právo na podnikání. Jeho pozemek je intenzivně obhospodařovanou půdou, která není vhodná pro zařazení do

CHKO Soutok; na tomto typu pozemku totiž neexistuje předmět ochrany. Jeho zařazení do CHKO by bylo v rozporu s § 25 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK).

[4] Městský soud nevypořádal námitku, proč ministerstvo nepostupovalo podle § 45c odst. 5 ZOPK. Dotčené území je totiž už zařazeno pod ochranu tzv. evropsky významné lokality (EVL Niva Dyje a Soutok – Podluží). Ministerstvo se proto mělo nejdříve formálně zeptat vlastníků pozemků dotčených nařízením o vyhlášení CHKO Soutok, zda se chtějí na ochraně EVL podílet. Teprve po marném uplynutí lhůty k uzavření smlouvy mohla být k ochraně EVL vyhlášena CHKO.

[5] Ministerstvo zaslalo ke kasační stížnosti obsáhlé vyjádření, které se skládalo zejména z citací napadeného rozsudku městského soudu, kasační stížnosti a jeho vlastního rozhodnutí. Ministerstvo je přesvědčeno, že stát při vyhlášení CHKO Soutok nepostupoval v rozporu s ústavním pořádkem ani v rozporu se zákonem.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS se obdobnou věcí už zabýval například v rozsudcích ze dne 30. 5. 2025, čj. 10 As 17/2025-66 a čj. 22 As 4/2025-59; ze dne 11. 6. 2025, čj. 10 As 16/2025-52; ze dne 12. 6. 2025, čj. 22 As 34/2025-62; ze dne 24. 6. 2025, čj. 1 As 23/2025-40; ze dne 27. 6. 2025, čj. 4 As 63/2025-40; nebo ze dne 17. 10. 2025, čj. 22 As 18/2025-66. Protože kasační námitky jsou i v této věci totožné, postačí stručně shrnout dříve vyslovené závěry.

[8] Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Městský soud srozumitelně odůvodnil, proč bylo nutné zařadit stěžovatelův pozemek do záměru CHKO Soutok, a reagoval i na další námitky (například ty, které se týkají smluvní ochrany pozemků podle § 45c odst. 5 ZOPK – srov. bod 50 a násl. napadeného rozsudku). Povinností soudu není odpovědět na každý dílčí žalobní argument, ale vypořádat se s podstatou toho, co žaloba namítá. To soud udělal.

[9] NSS dále vypořádá námitky, které se týkají zařazení stěžovatelova pozemku do záměru CHKO. První okruh stěžovatelových námitek se týká toho, že chybí předmět ochrany na intenzivně obhospodařované půdě, která je na jeho pozemku, a toho, že bylo zasaženo do jeho vlastnického práva a práva na podnikání.

[10] Předmětu ochrany se ministerstvo důkladně věnovalo v záměru CHKO Soutok (str. 23 a 24). Z něj vyplývá, že z pohledu ochrany přírody spadá stěžovatelův pozemek do přírodně hodnotného území, ve kterém je důležitá provázanost orné půdy s vodním režimem. Ministerstvo dále mj. uvedlo, že ochrana orné půdy je v některých případech nutná také z hlediska biodiverzity v celé oblasti. Stěžovatelův pozemek a ochranu půdy na něm je tak nutno vnímat v kontextu celé oblasti navržené do CHKO. Také městský soud pak přesvědčivě vysvětlil, proč i orná půda patří do předmětu ochrany (v části rozsudku nazvané *Orná půda coby předmět ochrany*). Přestože stěžovatel tvrdí, že na jeho pozemku je „intenzivně obhospodařovaná půda“, neříká nic o tom, jak na pozemku hospodářá ani jak konkrétně bude v další činnosti omezen.

[11] Také stěžovatelovo tvrzení o omezení vlastnického práva a snížení hodnoty pozemku je obecné a neplyne z něj, že byl porušen čl. 11 odst. 4 Listiny. Vznik CHKO se totiž sice vyhláší nařízením vlády, ale možnost vytvořit CHKO, způsob vzniku

pokračování

CHKO i základní podmínky ochrany CHKO určuje přímo zákon (§ 25 a násl. ZOPK). Omezit takto vlastnické právo je v souladu čl. 11 odst. 4 Listiny, podle kterého je možné omezit vlastnické právo „na základě zákona,“ a nikoliv přímo „zákonem“. NSS nezpochybňuje, že vyhlášení CHKO s sebou přináší jistá omezení. Stěžovatel ovšem svá tvrzení nijak neupřesnil a neprokázal, že by omezení byla natolik závažná, aby bylo třeba přehodnotit rozsah stanovené ochrany. Pokud bylo stěžovateli ztíženo zemědělské hospodaření v důsledku vyhlášení CHKO, byl navíc upozorněn na to, že má podle § 58 ZOPK nárok na finanční náhradu. NSS proto nesouhlasí se stěžovatelovou námitkou, že bylo neoprávněně zasaženo do jeho vlastnického práva k pozemku.

[12] Druhý okruh stěžovatelových námitok se týká toho, že nebyla využita možnost smluvní ochrany podle § 45c odst. 5 ZOPK.

[13] Podle § 39 odst. 1 ZOPK je ochrana evropsky významných lokalit zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze podle tohoto ustanovení uzavřít smlouvu mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody, kterou se zajistí ochrana území místo toho, aby se použil jiný druh ochrany. To však není možné, pokud je území už zvláště chráněno podle ZOPK.

[14] Z obsahu spisu vyplývá, že na části území obou EVL (Soutok – Podluží a Niva Dyje) se už nacházejí zvláště chráněná území – národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní rezervace. Jejich smluvní ochrana by proto podle podmínek uvedených v ZOPK nebyla ani právně možná. Tato forma ochrany navíc není vhodná proto, že zavazuje jen vlastníka pozemku a nepůsobí vůči třetím osobám. Uzavření jednotné smlouvy pro celou EVL je pak s ohledem na počet dotčených subjektů (v řádu tisíců) prakticky nemožné. Tímto postupem by se navíc území CHKO Soutok rozdrobilo do několika režimů ochrany (maloplošná zvláště chráněná území, smluvní ochrana a CHKO). To by ztížilo zajištění systematické a komplexní péče o celé území. Ostatně stav některých přírodních biotopů se už zhoršil (jak plyne ze spisu), což ukazuje, že dosavadní způsob ochrany nestačil. Vyhlášení CHKO Soutok se proto jeví jako logické řešení, a to lze stěží nahradit smluvní ochranou, která představuje nižší standard ochrany. NSS proto souhlasí se závěrem městského soudu, že stěžovatelův pozemek byl do záměru CHKO Soutok zařazen v souladu se zákonem.

[15] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl, NSS proto jeho kasační stížnost zamítl. Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; ministerstvu nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu